

250. De computer

1. Gezocht op '*computer*'. Een provider biedt computerdiensten aan. Een aanraakscherm is een touchscreen. De wijze van aanslaan van een toetsenbord (keyboard) is het toucher. De accesstijd is de toegangstijd tot het geheugen. Een acroniem is een afkorting of letterreeks ter vervanging van een veelgebruikte verbinding, zoals ASAP (asap) voor 'as soon as possible' en CU (cu) voor 'see you'. De alfa-informatica staat voor computerlinguïstiek. De alfaversie van een programma gaat aan de bètaversie vooraf. Alice in computerland is een variatie op Alice in Wonderland. Alfanumeriek wordt afgekort tot A/N. Een applet is een klein programmaatje en kan worden gedownload. In een arcadehal (Jaarboek 2007) vind je ook computergames.

2. Een array is voor de computer wat een matrix is in de wiskunde. De ASCII is de American Standard Code for Information Interchange, een internationaal geaccepteerde digitale codetabel van 128 (standaard) of 256 (uitgebreid) verschillende tekens (letters, cijfers, leestekens en computersymbolen). Een byte wordt aangeduid met B, een kilobyte met kB, als het 1000 bytes betreft en KB, als het 1024 bytes betreft, zoals bij computers gebruikelijk. Een back-up is een reservekopie van een computerbestand. Elektronisch bankieren is e-banking (Jaarboek 2007).

3. De baud is de eenheid van snelheid van informatieoverdracht van een modem. Een bbs is een bulletin board system (digitaal prikbord). Een beamer is een digitale projector voor computerbeelden. Een monitor is een beeldscherm. Een beeldschermterminal (eindstation) is opgebouwd uit een beeldscherm en een toetsenbord die zijn verbonden met een computer. Een bitmap is een verzameling bits die een afbeelding representeren. Een bookmark is als computerterm een bladwijzer (favoriet). De cursor wordt ook wel blinker genoemd. Een browser is een bladeraar (zoekprogramma). Bekende computertalen zijn C en C++. CAD staat voor computer-aided design en CAM voor computer-aided manufacturing. De combinatie ervan heet CAD/CAM.

4. Een CAT-scan (CT-scan) is een computertomogram (CAT komt van computerized axial tomographic). Met een cd-brander leg je informatie vast op cd's. Cheaten is vals spelen door een valsspeler bij een computerspelletje. Bij het client-serversysteem (Jaarboek 2008) vullen client en server elkaar aan. Clipart is een computertekening die in een tekstverwerkingsprogramma wordt ingevoegd. De COM [see-oo-èm] dankt zijn naam aan computer output on microfilm. Een file is een computerbestand. Een computeraar is een fanatieke computerhobbyist. Een pc moet liever niet crashen. Een computernerd is een computerfreak. Hacking staat ook bekend als computervredebreuk.

5. Een computerweduwe is een vrouw wier partner te veel op zolder achter de pc zit. Consoles zijn – simpel gezegd – de toetsenborden. Het coo is computerondersteund onderwijs. Een coprocessor is ondersteunend. Een cracker is een criminele hacker. Dbms'en zijn databasemanagementsystemen. Bij de-installeren wordt software verwijderd. Comprimeren heet wel zippen en decomprimeren unzippen. Help, ik heb het verkeerde bestand gedeletet. Digirati propageren de technologische en digitale revolutie, dit in tegenstelling tot digibeten. Een diskette is (was) een floppy. Bij een docking station kun je terecht met je draagbare computer. Op een display kun je documenten bekijken. Het aloude DOS (disk operating system) was een computerbesturingssysteem. De computer was down gegaan.

6. Dpi staat voor dots per inch. Het drag-and-drop is een bekende computerfunctionaliteit. Het DRAM is de dynamic random access memory (een soort geheugenchip). Dubbelklikken komt ook voor bij dtp (desktoppublishing) en gebruik van een dvd-brander. Voorbeelden van drives zijn cd-drive, diskdrive en dvd-drive. Een e-boek (e-book) is een elektronisch boek.

7. Ejecten is uitwerpen. De emp is de elektromagnetische puls. Een giclee is een e-print, ook wel

c-print (Jaarboek 2007) genoemd. Een flatscreen is een plat beeldscherm. Fotofucken is gradueel anders dan fotoshoppen. Ftp'en (jaarboek 2008) is bestanden overbrengen via het FTP-protocol. De jeugd noemt een computerfreak een geek. Een gieg (afkorting: G of GB) is de informele term voor een gigabyte. Een hd kan een harddisk zijn, een hd-spuut is iets anders. Een hoax is een e-mail met een onterechte viruswaarschuwing. Een hostcomputer is gastheer voor andere pc's. Een hyperlink is een koppeling naar een internetlocatie. Een icoon is een pictogram.

8. Een IC is een integrated circuit of een intercity. Een inlinecomputer is opgenomen in de productielijn. Bij instant messaging volgt de ontvanger de zender op de voet. Computers en websites hebben een IP-adres. Een joker – ster of vraagteken – is een wildcard. Een joystick is een plezierstokje. De kernel is het hart van het besturingssysteem van een computer. Hij nam plaats achter de klaarstaande pc. Een klembord is een clipboard. Een kwantumcomputer (Jaarboek 2008) is een heel snelle computer. Een LAN is een local area network. Een lees- en schrijfkop is niet echt nodig bij knip- en plakwerk [GB]. Het level is het spelniveau bij een computergame. Linux en Unix zijn besturingssystemen, Logo is een computertaal. Een loop is reeks instructies die wordt herhaald tot een bepaalde conditie (voorwaarde) wordt vervuld.

9. Een macro vervangt een reeks steeds terugkerende handelingen. De LSI staat voor large scale integration (ook VLSI bestaat, de voorganger was MSI met de m van medium). Computermagazines worden verslonden. Zet je mij op je dicteemailinglist? Met een meg wordt een megabyte (afkorting: MB) bedoeld. Mips zijn (het aantal) miljoen opdrachten per seconde (million instructions per second). Het scrollwiel is het muiswiel. Antoniemen zijn nc en pc. OCR staat voor optical character recognition (optische tekenherkenning door een scanner).

10. Computers kunnen off- en online zijn. Ontluizen is de Nederlandstalige term voor debuggen. Opslaan is saven, hij savede de gegevens safe. Een palmtop is een handheld of pda (personal digital assistant). Een PB is een petabyte (globaal een een met vijftien nullen, een yottabyte – YB – heeft er nog drie meer en de zettabyte – ZB – met nog drie meer overtreft alles). Een powerpointpresentatie gebruikt het computerprogramma PowerPoint. Alle gemeenten waren in 2010 potloodgemeenten (Jaarboek 2008). Een queue is een wachtrij, een PROM een programmable read-only memory (programmeerbaar ROM-geheugen, ook EPROM's bestaan).

11. Een databank heeft records. Een router bepaalt de meest efficiënte verbindingsweg. Een shell is een schil bij de computer. De shitcomputer werkte weer eens niet. De sourcecode is de broncode van een programma. Een split screen is een opgedeeld beeldscherm. Een spreadsheet is een rekenblad. Het SQL is de Structured Query Language, een computertaal voor het opvragen van gegevens in een relationele databank. Een state-of-the-artcomputer heeft de nieuwste snufjes. Een string is een reeks bits of tekens. Een tablet-pc kan handgeschreven of gesproken teksten verwerken. Timesharing bij vakantiewoningen is periode-eigendom.

12. Wat is het verschil tussen een update en een upgrade? Updatete of upgradede zij het programma? Computer, doe open die USB-poort! Virtual reality is een interactief computersysteem dat de werkelijkheid simuleert. De black box is een vluchtdoos. Een wafer is een siliciumschijfje waaruit computerchips worden gemaakt. Een wallpaper dient als achtergrond van het bureaublad. De term wysiwyg is ontleend aan 'what you see is what you get'. Een whizzkid is briljant op de pc. Een worm is een virus en een WORM een informatiedrager (write once, read many times).

Rein Leentfaar